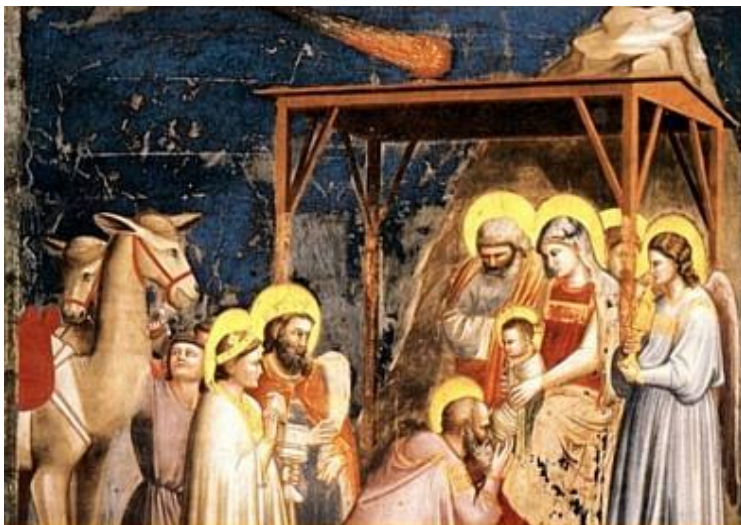

**SZERELEM RŐL ÉS M ÁS
D É M O N O K R Ő L É S A
S Z E N T H Á Z A S S Á G R Ő L
I R O D A L M I P É L D Á K
T Ű K R É B E N**

Varsányi József

AMTAK Bt, 2025

Cop. Varsányi József
Cop. AMTAK Bt, 2025

ISBN 978-615-6907-04-2

**Szerkesztőség: AMTAK Bt, 2040 Budaörs,
Simmelweis u. 6/B Tel.: 06 20 218 6762,
amtakbt@gmail.com, www.amtak.hu**

**Látogass el webáruházunkba, ahol jelentősen bővített
készlet és hatalmas kedvezmények várnak!**

Nálunk minden olcsóbb!

Készült: AMTAK Bt, Budaörs

Tartalom

Platón Lakomája és a plátói szerelem	4
Minótauros, Kréta szégyene	10
Két kápolnavirág és Collins: Két lélek útja című regénye, avagy a kettészelt ember mítosza	15
Szerelem vagy házasság? Tolsztoj: Anna Karenina	20
Lotte és Don Juan.....	24
Keresztény házassági ceremónia; ennek oka és értelme	28

1. Platón Lakomája és a plátói szerelem

Arisztophanész egy gyönyörű mítoszban méltatja Erószot: Az emberek valaha négykarú, négy lábú, gömbölyű, [kétnemű] lények voltak, de az istenek kettévágták őket. Azóta minden ember keresi a maga párját, s ha megtalálja, egyesül, azaz összeházasodik vele. Erre mondják népiesen, hogy a fiú vagy lány meglelte a párját. Van ennek is számos irodalma, de modern korunk tagadja, hogy előre kiválasztott párunk volna, akit csak meg kell találnunk a többmilliárd ember között. S csakugyan, ez kissé naiv hiedelemnek tűnik.

Szókratész tudományosabb, bár metafizikus magyarázattal áll elő: A férfi magvakkal viselős, s ezek a magvak készítetik a nemzésre, mégpedig arra vágyik, hogy a szépségben nemzzen. Ez a démon az Erósz. Erósz pedig nem isten, hiszen minden vágy annak a birtoklására vágyik, aminek híján van, az istenekről pedig köztudott, hogy szépek. Ha pedig Erósz híján van a szépségnek, nem lehet isten, hanem egy hatalmas démon, aki uralkodik az emberi természet felett. Ezek szerint Erósz a férfiban nem is egy női társra vágyik (kivált nem a maga női kiegészítőjére, másik felére), hanem a szépség égi ideájára.

Másutt ezt írja Platón a szerelemről: *„Mikor az ember meglátja az itteni szépséget, visszaemlékezik az igazi szépre, szárnyai nőnek, és tollait fölborzolva vágyik felrepülni, de tehetetlenségében csak néz a magasba, mint a madár, s nem törődik a földiekkel: kész a vád, hogy*

örjöngés fogta el; éppen ez az istentől megszállottság a legnemesebb valamennyi közül - hiszen a legnemesebb forrásból ered -, annak számára is, akit magával ragad, és annak is, aki részesülhet belőle; aki ebben a szent örületben részes, mint a szépség szeretője, a szerelmes nevet kapja." (Platón: Phaidrosz)

Ezt a gondolatot viszik tovább a reneszánsz kori neoplatonisták:

"azok, akiknek lelki szemük tiszta és sokkal többet látnak meg, mint a testi szem, fel tudják ismerni a testi szépség érzéki mivoltát, és felismerik, hogy az a szépség, amely a testekben van, alacsonyabb rendű, silány és felszínes azzal a szépséggel szemben, ami a nem-testi dolgokban látható; sőt azt is felismerik, hogy a testi szépség csak árnyéka és a szellemiben részesülő képe a szelleminek, és nem más, mint az a visszfény, amelyet a szellemi világ kölcsönöz a testi világnak..." (Leone Ebreo: Beszélgetés a szerelemről)

"... a szépség egy bizonyos isteni kegyelem, élő és szellemi. Az isteni sugáron keresztül először az angyalokba ömlik, azután az emberek lelkébe, azután pedig a formákba és a testetlen hangokba, és ez a kegyelem az értelem, a látás és a hallás által megindítja és gyönyörködteti a lelkünket, a gyönyörködtetésben pedig magával ragad, és ebben az elragadtatásban lelkünk izzó szerelemre lobban." (Marsilio Ficino: A szépségről)

Ebben az értelemben kell olvasnunk **Petrarca** gyönyörű Daloskönyvét, amelyben valóban semmi testies nincs,